

Handboek afvalmanagement

Inhoud

Handboek afvalmanagement.....	1
1. Inleiding	3
1.1 Afvalscheiding.....	3
1.2 Afvalinzameling	4
1.3 Recycling.....	4
1.4 Kostenbesparing.....	5
1.5 Wetgeving.....	6
1.6 Circulaire economie.....	6
1.7 Taken en verantwoordelijkheden	7
2. Het Afval ABC	9
3. Restafval.....	23
3.1 Inzameling en afvoer	24
4. Specifiek ziekenhuis afval (SZA)	24
4.1 Stroomschema voor specifiek ziekenhuisafval.....	27
4.2 Inzameling en afvoer	28
4.3 Het sluiten van een risicovat	28
4.5 Categorie A	29
5. Medicijnafval (vloeibaar en droog) en desinfectans	31
5.1 Inzameling en afvoer	32
6. Klein Chemisch Afval (KCA).....	33
6.1 Inzameling en afvoer	34
7. Laboratorium afval.....	35
7.1 Inzameling en afvoer	36
7.2 Afvoer vast laboratorium afval West	37
7.3 Beleidsplan Gevaarlijke stoffen.....	37
8. Papier en karton	38
8.1 Inzameling en afvoer	39
9. Glas	40
9.1 Inzameling en afvoer	41
10. Swill/GFT	41

10.1	Inzameling en afvoer	42
11	Grof afval.....	42
11.1	Inzameling en afvoer	43
11.2	Disposable roestvrij stalen instrumentarium	43
12.	Plastic.....	43
12.1	Inzameling en afvoer Oost.....	44
12.2	Inzameling en afvoer West.....	45
12.3	Inzameling plastic op de OK	45
Bijlage 1: De afvalwijzer Oost.....		46
Bijlage 1: De afvalwijzer West.....		47

1. Inleiding

Dit handboek behandelt de verschillende afvalstromen, zodat bekend is welk afval in welke afvalstroom behoort.

Het scheiden van afvalstromen betekent een lagere belasting voor het milieu: er hoeft minder verbrand te worden en er kan meer hergebruikt en/of gerecycled worden. Tevens is het goed voor de portemonnee. Verschillende afvalstromen leveren geld op.

Samenvattend is er een afvalwijzer beschikbaar. Deze dient op elke afdeling aanwezig te zijn en bij het afvalverzamelpunt opgehangen te worden. De afvalwijzer is als bijlage 1 (locatie West) en als bijlage 2 (locatie Oost) beschikbaar.

Wanneer er onverhoopt toch vragen ontstaan over afvalstoffen dan kunt u altijd terecht bij:

Locatie Oost:

- milieucoördinator Ellen Parma (tel 3115) of mail e.m.parma@olvg.nl
- teamleider Transport tel 3299

Locatie West:

- milieucoördinator Ellen Parma (tel 3115) of mail e.m.parma@olvg.nl
- teamleider Transport tel 8262

Suggesties voor verbeteringen zijn bij de milieucoördinator aan te geven.

1.1 Afvalscheiding

In beide vestigingen ontstaat jaarlijks circa 1,6 miljoen kilo afval (West 700.000 kg en Oost 900.000 kg). Deze afvalberg is een kostenpost voor het ziekenhuis. Het afvoeren, verwerken en/of verbranden kost jaarlijks ruim €300.000,--.

Daarnaast is de afvalberg een belasting voor het milieu: het transporteren en verwerken van het afval kost energie en leidt tot milieuverontreiniging. Uit oogpunt van kostenbesparingen, de zorg voor het milieu en om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen, is een goed en verantwoord inzamel- en verwijdersysteem voor afval van groot belang.

Voor een goede afvalscheiding wordt de totale afvalberg onderverdeeld in 12 verschillende afvalstromen met bijbehorend inzamelmiddel: restafval, specifiek ziekenhuisafval, scherp afval, medicijnafval (vloeibaar en droog) en desinfectantia, klein chemisch afval, laboratorium afval, papier, karton, glas, plastic, gft-afval (swill) en grof afval. Voor elk stroom geldt een apart protocol.

Op de afdelingen en de vuilverzamelpunten hangen afvalwijzers, zie ook bijlage I en II, waarop in het kort vermeld staat in welke inzamelmiddel de afvalstof weggegooid dient te worden.

1.2 Afvalinzameling

De meeste afvalstoffen worden op de afdeling ingezameld in de daarvoor aanwezige inzamelmiddelen.

Oost en West

Vanaf de afdelingen gaan de afvalstoffen naar de vuilverzamelpunten (Oost)/milieustations (West) die dienen als een tussenstation voor de tijdelijke opslag van het afval. Vanuit deze vuilverzamelpunten/milieustations wordt de afvalcontainers opgehaald door de afdeling Transport en naar het centrale afvaldepot getransporteerd. Daar wordt het afval opgeslagen totdat het wordt opgehaald door de verwerkers. Schone containers worden vervolgens weer teruggeplaatst.

De volgende afvalstromen mogen niet worden opgeslagen in het vuilverzamelpunt maar worden direct afgevoerd naar het centrale afvaldepot:

- Laboratorium afval: wordt door medewerkers van de afdeling Transport op de afdeling opgehaald en mag dus niet in het vuilverzamelpunt worden geplaatst.
- Grof afval: bellen met 3299.

Spuistraat

Op locatie Spuistraat komt een beperkt aantal afvalstromen vrij, te weten restafval, papier, karton, scherp afval, klein chemisch, glas en plastic.

Het restafval wordt opgehaald door de afvalinzamelaar. Het papier en het glas gaat in de gemeentelijke containers aan de overkant van de straat. De overige stromen worden vervoerd naar locatie Oost.

1.3 Recycling

Om afvalstoffen te kunnen recyclen is het belangrijk de verschillende soorten afval goed te scheiden.

- Papier kan tot 7x opnieuw gerecycled worden tot kantoorpapier. Daarna zijn de papiervezels versleten. Echter het is dan nog goed genoeg voor kranten, tissues, wc papier en/of keukenpapier.
- Van oud karton worden nieuwe dozen gemaakt.
- Glas kan eindeloos en voor 100% gerecycled worden.
- Houten pallets worden hergebruikt of gerecycled tot spaanplaat.

- Metaal wordt omgesmolten en in verschillende industrieën opnieuw gebruikt, bijvoorbeeld de auto-industrie.
- Eenmalige en oplaadbare batterijen bevatten waardevolle stoffen, zoals zink, cadmium, ijzer, nikkel, mangaan, kwik, lithium en kleine hoeveelheden kobalt. Door gescheiden inzameling van oude batterijen kunnen de fabrikanten deze stoffen terugwinnen en opnieuw gebruiken.
- Van vervuild plastic worden energiekorrels gemaakt ter vervanging van bruinkool. Van schoon plastic worden nieuwe producten gemaakt, als stadionstoeltjes, slippers, verpakkingsmateriaal voor verzorgingsproducten (shampoo, bodylotion, etc.), frisdrankflessen.
- Medische apparatuur op wieltjes wordt verkocht. Medische apparatuur zonder wieltjes gaat terug naar de leverancier, die de apparaten refurbisht tot een nieuw apparaat, zie bijvoorbeeld: <https://www.philips.nl/healthcare/artikelen/medisch-perspectief/refurbished-in-best>.

1.4 Kostenbesparing

Afvalscheiding is zowel goed voor het milieu als voor de portemonnee.

Voor het afvoeren en verwerken van de verschillende soorten afval gelden verschillende tarieven. Als een afvalstroom in de verkeerde container terechtkomt, berekent de verwerker voor de hele afvoereenheid de prijs van het afval dat er ten onrechte tussen zit.

Enkele voorbeelden

- Als in de glasbak naalden of bloedsporen worden aangetroffen, moet de gehele inhoud worden beschouwd en verwerkt als specifiek ziekenhuis afval. Dit is 13 x zo duur als verwerking van glasafval.
- Restafval dat in de blauwe vaten voor specifiek ziekenhuisafval terechtkomt, wordt verwerkt als specifiek ziekenhuis afval. Restafval kost €0,10 per kg; specifiek ziekenhuisafval kost €1,- per kg. Dit is 10 x zo veel.
- Papier dat in het restafval terechtkomt wordt verwerkt als huishoudelijk afval. Dit kost € 0,13 ex BTW per kilo meer dan verwerking van oud papier.
- Als er keramiek of porselein in de glasbak zit, wordt de gehele partij afgevoerd als restafval en het glas wordt niet gerecycled.
- Als klein chemisch afval, laboratorium afval of met bloed vervuild afval (= specifiek ziekenhuisafval) wordt gevonden in de perscontainer voor het restafval, kunnen boetes opgelegd worden. Dit kan oplopen tot €10.000,-- per keer.

BELANGRIJK

Mogelijkheden om kosten te besparen op de inzameling en verwijdering van afval worden dus direct bepaald door een goede afvalscheiding. Iedere medewerker kan een bijdrage leveren aan deze kostenbesparing door het afval dat op de werkplek vrijkomt zo goed mogelijk gescheiden in te zamelen.

1.5 Wetgeving

Voor de inzameling en verwerking van afval gelden wettelijke voorschriften waaraan de ziekenhuizen moeten voldoen.

De regelgeving is vastgelegd in het Activiteitenbesluit milieubeheer, afdeling 2.5 Doelmatig beheer van afvalstoffen en hoofdstuk 10 van de Wet milieubeheer.

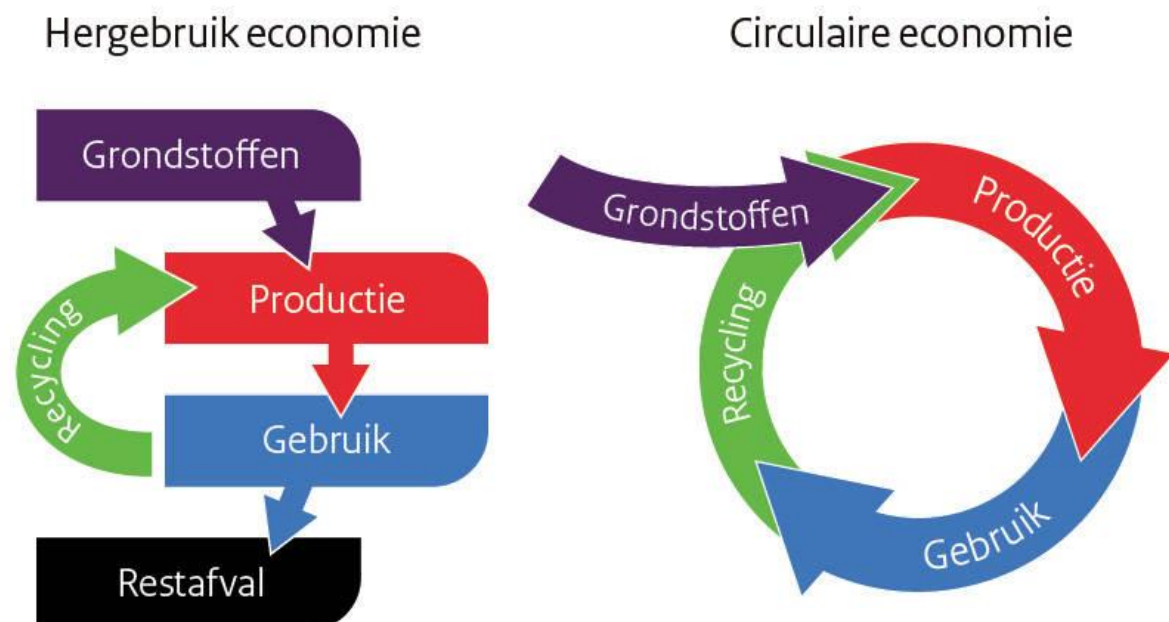
Het Landelijk afvalbeheerplan (LAP) is het beleidskader voor afval in de circulaire economie in Nederland. Het bevat het beleid voor alle afvalstromen waarop de Wet milieubeheer en het Activiteitenbesluit milieubeheer van toepassing zijn. Er zijn voorschriften voor milieugevaarlijke stoffen zoals chemisch afval en specifiek ziekenhuisafval. Wettelijk is vastgelegd hoe de verschillende afvalstoffen ingezameld, verwijderd en verwerkt moeten worden.

Alle overheden moeten bij de uitvoering van hun taken op het gebied van afval rekening houden met het LAP.

Op 28 december 2017 is het derde LAP in werking getreden. LAP3 ondersteunt de overgang naar een circulaire economie.

1.6 Circulaire economie

Een **kringlooeconomie** of **circulaire economie** is een economisch en industrieel systeem waarin geen eindige grondstofvoorraden worden uitgeput en waarin reststoffen volledig opnieuw worden ingezet in het systeem.

1.7 Taken en verantwoordelijkheden

De afdeling

- Iedere medewerker is verantwoordelijk voor het gescheiden inzamelen van afval dat bij de werkzaamheden vrijkomt.
- Een ieder dient op de hoogte te zijn welke afvalstromen er gescheiden dienen te worden en/of waar men dit kan vinden.
- De teamleider is eindverantwoordelijk voor een juiste afvalscheiding binnen zijn/haar afdeling.

Transport

- Medewerkers van de afdeling Transport zijn verantwoordelijk om het afval naar het centrale afvaldepot te brengen.
- Medewerkers van de afdeling Transport sorteren het afval in het centrale afvaldepot.
- Teamleider Transport is verantwoordelijk voor het juiste vervoer van het afval in het ziekenhuis, de juiste opslag van het afval in het afvaldepot en het op de juiste manier aanbieden van het afval aan de afvalinzamelaar.
- Teamleider Transport controleert of afvalscheiding, inzameling en transport plaatsvindt overeenkomstig het handboek Afvalstoffen en wet- en regelgeving.

Milieucoördinator

- Implementatie nieuwe wetgeving.
- Informeren medewerkers over afvalscheiding.
- Is beschikbaar voor vragen en advies over afvalscheiding.

Contacten:

Milieucoördinator :

Ellen Parma tel: 020- 599 3115

e-mail: e.m.parma@olvg.nl

Teamleider Transport, locatie Oost :

Pieter Bakhuysen tel: 020 - 599 3299

e-mail: p.j.bakhuysen@olvg.nl

Teamleider Transport, locatie West :

Rob Looij tel: 020 - 510 8262

e-mail: r.looij@olvg.nl

Manager Logistiek :

Joop van den Ende tel: 020 - 599 2836

e-mail: j.a.m.vandenende@olvg.nl

2. Het Afval ABC

Omdat de afvalwijzer niet in detail de afvalstromen kan benoemen, is ervoor gekozen om een afval ABC op te zetten. Mocht u afvalstoffen tegenkomen die niet in het afval ABC voorkomen dan kunt u dit altijd melden bij de milieucoördinator:

Ellen Parma: tel 3115 of e.m.parma@olvg.nl.

A	Inzamelmiddel
Aardewerk	Restafval
Accu's	Klein chemisch afval
Accuzuur	Laboratorium afval
Aceton	Oost: medicijnafval West: specifiek ziekenhuisafval
Afbijtmiddel	Klein chemisch afval
Afdek materiaal niet of licht verontreinigd met bloed, wondvocht of sputum	Restafval
Afgewerkte olie	Chemisch afval
Afzuigpotten met inhoud	Specifiek ziekenhuisafval
Afzuigpotten zonder inhoud	Restafval
Airco's	Grofvuil
Alcohol	Oost: Medicijnafval West: specifiek ziekenhuisafval
Aldehydes	Laboratorium afval
Alkalische anorganische stoffen in oplossing	Laboratorium afval
Alkanen	Laboratorium afval
Alkenen	Laboratorium afval
Alkynen	Laboratorium afval
Aluminiumchloride	Laboratorium afval
Amalgaamresten	Laboratorium afval
Aminen	Laboratorium afval
Ammoniak	Laboratorium afval
Ammoniumchloride	Laboratorium afval
Ampullen (heel of gebroken)	Naaldenbeker
Anatomisch afval	Specifiek ziekenhuisafval
Anorganische basen	Laboratorium afval
Anorganische zuren	Laboratorium afval
Anorganische fluoriden	Laboratorium afval

Anorganische nitraathoudende zuren	Laboratorium afval
Antibiotica	Oost: medicijnafval West: specifiek ziekenhuisafval
Apparatuur kantoor	Grofvuil
Apparatuur medisch	Grofvuil
Aromaten: Benzeen, xyleen, di-fenyl, toluen	Laboratorium afval

B	Inzamelmiddel
Bakolie	Naar externe vetinzamelaar
Bakvet gestold	Restafval
Balpen	Restafval
Bariumsulfate	Laboratorium afval
Batterijen	Klein chemisch afval
Benzeen	Laboratorium afval
Benzine	Laboratorium afval
Beschermende kleding	Restafval
Besmet afval, categorie A ziekten	Specifiek ziekenhuisafval. Let op altijd bellen naar de ziekenhuishygiënist: 3900
Besmet afval, niet categorie A ziekten	Specifiek ziekenhuisafval
Bestrijdingsmiddelen	Laboratorium afval
Betadine	Specifiek ziekenhuisafval
Bezinkbuizen	Specifiek ziekenhuisafval
Bichromaat zwavelzuur	Laboratorium afval
Bleekmiddel	Chemisch afval
Bloed(plasma)	Specifiek ziekenhuisafval
Bloedbuizen	Specifiek ziekenhuisafval
Bloeddrukmeter	Restafval
Bloedsuiker prikkers	Specifiek ziekenhuisafval
Bloedzakken	Specifiek ziekenhuisafval
Bloemen en planten	Restafval
Breekampullen	Naaldenbeker
BRMO	Specifiek ziekenhuisafval

C	Inzamelmiddel
CAPD zakken	Restafval
Capillairen	Specifiek ziekenhuisafval
Cartridges	Klein chemisch afval
Cassettebandjes	Restafval

Catheters	Restafval
Catheterstopjes	Restafval
Cd-roms	Restafval
Cementverwijderaar	Chemisch afval
Chemicaliën flessen met inhoud	Laboratorium afval
Chemicaliën flessen zonder inhoud: leeg en omgespoeld	Glas afval
Chloor(oplossing)	Laboratorium afval
Chloorfenol	Laboratorium afval
Chloortabletten	Klein chemisch afval
Chloroform	Laboratorium afval
Chloorhexidine	Oost: laboratorium afval; medicijnafval West: specifiek ziekenhuisafval
Chroomzuur	Laboratorium afval
Collodium 4%	Laboratorium afval
Computers	Grofvuil
Contrastmiddel	Oost: medicijnafval West: laboratorium afval
Coolspray	Specifiek ziekenhuisafval
Correctievloeistof	Klein chemisch afval
Cosmetica	Klein chemisch afval
Crèmes	Specifiek ziekenhuisafval
Cyanide	Specifiek ziekenhuisafval
Cytostatica (ook materialen die met cytostatica of cytostatica patiënt in aanraking zijn geweest)	Specifiek ziekenhuisafval

D	Inzamelmiddel
Dialysesystemen met bloed	Specifiek ziekenhuisafval
Dialysesystemen zonder bloed	Restafval
Dekens	Restafval
Deksels	Restafval
Dichloorethaan	Laboratorium afval
Diepvriezers	Grofvuil
Diskettes	Restafval
Disposables niet of licht verontreinigd met bloed, wondvocht, pus of sputum	Restafval
Disposables zwaar verontreinigd met bloed,	Specifiek ziekenhuisafval

wondvocht, pus of sputum	
Doosjes van medicijnen, kantoorartikelen	Papier
Doppen	Restafval
Dossiers	Papier
Draadglas	Restafval
Drainagesysteem niet of licht verontreinigd met bloed, wondvocht, pus of sputum	Restafval
Drainagesysteem zwaar verontreinigd met bloed, wondvocht, pus of sputum	Specifiek ziekenhuisafval
Drainpotten met bloed, wondvocht, pus of sputum	Specifiek ziekenhuisafval
Drainagepotten zonder inhoud	Restafval
Driewegkranen	Restafval
Dweilen	Restafval

E	Inzamelmiddel
ECG plakkers	Restafval
Elektrische apparaten	Oost: in vuilverzamelpunt in de kca bak; West: bellen met 8262
Enveloppen	Papier
Etensresten, afdeling	Retour naar keuken
Etensresten, keuken	Swill
Etensresten, restaurant	Swill
Ethanol	Laboratorium afval
Ether	Laboratorium afval
Ethylmethyleketon	Laboratorium afval
Etiketten	Restafval

F	Inzamelmiddel
Farmaceutische restanten	Retour apotheek
Faxapparatuur	Grof afval
Fecespotten met inhoud	Specifiek ziekenhuisafval
Fecespotten zonder inhoud	Restafval
Fenolen	Laboratorium afval
Floppy	Restafval
Fluorwaterstof	Laboratorium afval
Formaldehyde	Laboratorium afval

Formaline	Laboratorium afval
Fosforzuur	Laboratorium afval
Frisdrankflessen glas	Glas of retour
Frisdrankflessen plastic	Plastic of retour
Frituurvet	Naar externe inzamelaar

G	Inzamelmiddel
Gasflessen	Retour technische dienst
Gazen verontreinigd met bloed, wondvocht, en/of pus	Specifiek ziekenhuisafval
Gazen niet of licht verontreinigd met bloed, wondvocht en/of pus	Restafval
Geneesmiddelen	Oost: Retour apotheek of medicijnafval West: Retour apotheek of specifiek ziekenhuisafval
Gipsafval	Restafval
Glas:	
flesjes met geneesmiddelen of desinfectans	Oost: medicijnafval West: Specifiek ziekenhuisafval
flesjes zonder geneesmiddelen of desinfectans	Glas
frisdrank- en wijnflessen	Glas
laboratoriumglas met inhoud	Specifiek ziekenhuisafval
laboratoriumglas zonder inhoud: leeg en omgespoeld	Restafval
verontreinigd met bloed, wondvocht, sputum en/of pus	Specifiek ziekenhuisafval
Glasscherven	Glas
Glijmiddel	Restafval
Gloeilampen	Restafval
Gluteraaldehyde	Laboratoriumafval
Gootsteenontstopper	Klein Chemisch afval
Grof afval	Grof afval
Gum	Restafval

H	Inzamelmiddel
Halogeenaarne organische stoffen	Laboratoriumafval

Halogeenrijke organische stoffen	Laboratoriumafval
Halogeenlampen	Klein chemisch afval
Handen alcohol	Specifiek ziekenhuisafval
Handdoeken	Retour linnenkamer
Handschoenen	Restafval
Harsen	Chemisch afval
Hartlongmachine systemen	Specifiek ziekenhuisafval
Hechtmateriaal	Restafval
Hechtnaalden	Naaldencontainer
Hout	Grof afval
Houtverduurzamingsmiddelen	Klein chemisch afval
Huishoudelijk afval	Restafval

I	Inzamelmiddel
IJzer	Grof afval
Incontinentiemateriaal	Restafval
Infuusflessen:	
met (toegevoegde) geneesmiddelen	Oost: medicijnafval West: specifiek ziekenhuisafval
zonder geneesmiddelen	Inhoud door de gootsteen: Oost: zak bij het plastic; West: zak bij het restafval
Infuuslijnen met bloed	Specifiek ziekenhuisafval
Infuuslijnen zonder bloed	Restafval
Infuusnaalden	Naaldencontainer
Infuuszakken:	
met (toegevoegde) geneesmiddelen	Oost: medicijnafval West: Specifiek ziekenhuisafval
zonder geneesmiddelen	Inhoud door de gootsteen en zak bij het restafval
Injectienaalden	Naaldencontainer
Injectiespuiten met inhoud	Naaldencontainer als naald er nog aan zit. Oost: zonder naald bij medicijnafval; West: zonder naald bij specifiek ziekenhuisafval
Injectiespuiten zonder inhoud	Naaldencontainer als naald er nog aan zit. Zonder naald in het restafval
Inktcartridges	Klein chemisch afval

Inktrestanten	Klein chemisch afval
Instrumentarium (steriel)	West: retour CSA
Instrumentarium (niet steriel)	Oost: retour Clinium West: retour CSA
Instrumenten	Oost: retour Clinium West: retour CSA
Intraveneuze canules	Naaldencontainer of specifiek ziekenhuisafval

J	Inzamelmiddel
Jodiumtinctuur (betadine)	Specifiek ziekenhuisafval
Jodiumhoudende oplossingen	Specifiek ziekenhuisafval

K	Inzamelmiddel
Kabelafval	Restafval
Kaliumhydroxide	Laboratoriumafval
Karton	Karton en papier
Kantoorafval	Restafval
Keramiek	Restafval
Kisten	Grof afval
Kit	Klein chemisch afval
Kjeldahlbepalingen (Cu, Hg, Se)	Laboratoriumafval
Kleding	Retour linnen
Knoopcellen	Klein chemisch afval
Koelkasten	Grof afval
Koffiemachine	Grof afval
Koffiezetapparaat	Grof afval
Koper	Grof afval
Koperpoets	Klein chemisch afval
Kopieermachines	Grof afval
Kranten	Papier
Kruipolie	Klein chemisch afval
Kunstnieren	Specifiek ziekenhuisafval
Kunststof verpakkingsmateriaal	Oost: plastic West: restafval
Kunststof verpakkingsfolie	Plastic
Kwastontharder	Klein chemisch afval
Kwastreiniger	Klein chemisch afval

Kwikthermometer	Klein chemisch afval
-----------------	----------------------

L	Inzamelmiddel
Laag radioactief afval	Specifiek ziekenhuisafval
Lakens	Retour linnen
Lampen:	
• gloeilampen	Restafval
• overige lampen	Klein chemisch afval
Lampenolie	Klein chemisch afval
Laryngoscoophouders	Metaalbak OK
Ledlampen	Klein chemisch afval
Lijm	Klein chemisch afval
Lithiumhydroxide	Laboratoriumafval
Logen	Laboratoriumafval
Lood	Grof afval
Loodschorten	Grof afval
Luchtfilters	Grof afval
Luerlocks	Restafval
Luiers	Restafval
M	Inzamelmiddel
Maaghevelzakken met inhoud	Specifiek ziekenhuisafval
Maaghevelzakken zonder inhoud	Restafval
Maagcatheters	Restafval
Maagsondes	Restafval
Maagzuigdrainagepotten met inhoud	Specifiek ziekenhuisafval
Maagzuigdrainagepotten zonder inhoud	Restafval
Maandverband	Restafval
Magnesiumsulfaat	Laboratoriumafval
Magnetron	Grof afval
Mandrijn	Restafval
Markeerstiften	Restafval
Medische apparatuur	Grof afval
Medicijnen:	
• Over de datum	Oost: medicijnafval West: specifiek ziekenhuisafval
• Restanten van patiënten	Retour Apotheek of Oost: medicijnafval West: specifiek ziekenhuisafval

Medicijndoosjes met inhoud	Retour Apotheek
Medicijndoosjes zonder inhoud	Papier
Medicijnflesjes met inhoud	Oost: medicijnafval West: specifiek ziekenhuisafval
Medicijnflesjes zonder inhoud	Glas
Medische disposables: steriliteitsdatum verstreken	Restafval
Mesjes	Naaldencontainer
Metaalafval	Restafval
Metalen	Restafval
Methanol	Laboratoriumafval
Meubilair	Grof afval
Microbiologisch afval	Specifiek ziekenhuisafval
Microvezeldoekjes	Restafval
Mobiele telefoons	Oost: inzameldoos CliniClowns bij Facilitydesk in de Lichtstraat West: in de inzameldoos van Stichting AAP bij het afvaldepot in de kelder

N	Inzamelmiddel
Naalden	Naaldenbeker
Nagellakrestanten	Klein chemisch afval
Natriumhydroxide	Laboratorium afval
Neodisher	Klein chemisch afval
Neusdruppels	Oost: medicijnafval West: specifiek ziekenhuisafval
Nierbekkens met inhoud	Inhoud in spooloo, nierbekken in restafval
Nierbekkens zonder inhoud	Restafval
Nikkel	Grof afval
Nitraathoudende zuren en/of oplossingen	Laboratorium afval
Nitrillen	Laboratorium afval

O	Inzamelmiddel
Objectglazen vervuild	Specifiek ziekenhuisafval
Objectglazen niet vervuild	Restafval
OK muts	Restafval
Olie en oliehoudende stoffen	Klein chemisch afval
Oliefilters	Klein chemisch afval
Onderleggers zwaar verontreinigd met bloed, wondvocht, pus of sputum	Specifiek ziekenhuisafval
Onderleggers niet of licht verontreinigd met bloed, wondvocht, pus of sputum	Restafval

Operatiefolie	Restafval
Opiaten	Retour apotheek
Oplosmiddelen	Laboratorium afval
Ordnars	Restafval
Orgaandelen	Specifiek ziekenhuisafval
Overschoenen	Restafval
Overschort	Restafval

P	Inzamelmiddel
Pacvac	Specifiek ziekenhuisafval
Pallets	Grof afval
Papier	
• gekleurd en ongekleurd en niet vertrouwelijk	Papiercontainer: gesloten of open. Mag beide.
• geplastificeerd	Restafval
• verontreinigd met bloed, wondvocht, pus of sputum	Specifiek ziekenhuisafval
• niet of licht verontreinigd met bloed, wondvocht, pus of sputum	Restafval
• verontreinigd met etensresten	Restafval
• vertrouwelijk	In een gesloten papiercontainer
Papieren handdoekjes	Restafval
Perchloorzuur	Laboratorium afval
Petroleum	Klein chemisch afval
Petroleumether	Oost: medicijnafval West: specifiek ziekenhuisafval
Piepschuim	Restafval
Pincetten	Naaldenbeker
Pipetten	Naaldenbeker
Pipetpunten	Naaldenbeker
Placenta	Specifiek ziekenhuisafval
Plamuur	Klein chemisch afval
Planten	Restafval
Plastic, schoon en leeg	Oost: plastic West: restafval
Plastic bekertjes	Oost: plastic West: bekerbak of restafval
Pleisters	Restafval
Pleuravac	Specifiek ziekenhuisafval
Po	Restafval
Poetsdoeken	Restafval
Polsbandjes	Restafval
Porselein	Restafval
Potloden	Restafval
Puin	Grof afval

Q	Inzamelmiddel
-	-

R	Inzamelmiddel
Radioactieve stoffen	Bellen met radiologie: 8377
Reageerbuizen	Specifiek ziekenhuisafval
Redonfles met inhoud	Specifiek ziekenhuisafval
Redonfles zonder inhoud	Restafval
Remvloeistof	Klein chemisch afval
Roestreiniger	Klein chemisch afval
Röntgencontrastmiddelen	Laboratoriumafval
Röntgenfoto's	Restafval

S	Inzamelmiddel
Samengestelde bouwmaterialen	Grof afval
Salpeterzuur	Laboratorium afval
Scalpels	Naaldencontainer
Scheerkoppen	Naaldencontainer
Scheerkophouders	Grof afval
Scherp afval	Naaldencontainer
Schillen	Swill
Schoensmeer	Klein chemisch afval
Schoonmaakmiddelen	Klein chemisch afval
Sekusept	Klein chemisch afval
Senseo	Grof afval
Slopen	Linnenkamer
Smeermiddelen	Klein chemisch afval
Smeervet	Klein chemisch afval
Snelontkalker	Klein chemisch afval
Sodalime	Klein chemisch afval
Soldeervloeimiddel	Klein chemisch afval
Sondes	Restafval
Sopdoekjes	Retour linnenkamer
Spaarlampen	Klein chemisch afval
Spikes	Naaldencontainer
Spiritus	Klein chemisch afval
Spuiten met inhoud	Oost: medicijnafval West: specifiek ziekenhuisafval
Spuiten zonder inhoud	Restafval
Spuitsbussen zonder inhoud	Restafval
Spuitsbussen met inhoud	Klein chemisch afval
Sputumpotten zonder inhoud	Restafval
Sputumpotten met inhoud	Specifiek ziekenhuisafval
Staalreiniger	Klein chemisch afval

Statiegeldflessen	Retour keuken
Status; medisch, verpleegkundig	Papier
Stickers	Restafval
Stitchcutters	Naaldencontainer
Stomazakken met inhoud	Inhoud in de spooloo
Stomazakken zonder inhoud	Restafval
Swill	Swill container

T	Inzamelmiddel
Tampons	Restafval
Telefoons	Bellen naar Telefonie: Oost: 2233 West: 7000
Terpentine	Klein chemisch afval
Thoraxzuigdrainage potten met inhoud	Specifiek ziekenhuisafval
Thoraxzuigdrainage potten zonder inhoud	Restafval
Thoraxzuigdrainage slangen	Restafval
Thermometer	Oost: op de plank in het vuilverzamelpunt West: bellen met 8262
Thermopane glas	Restafval
Thinner	Klein chemisch afval
Tijdschriften	Papier
Tipp-ex	Klein chemisch afval
Tissues	Restafval
TL buizen	Klein chemisch afval
Tolueen	Laboratoriumafval
Toner vloeibaar	Klein chemisch afval
Toner cartridges	Klein chemisch afval
Toner poeder	Klein chemisch afval
Tosti ijzer	Grof afval
Trichloorazijnzuur	Laboratorium afval
Thrichloorethyleen	Laboratorium afval
Trocarts	Naaldencontainer/Specifiek ziekenhuisafval
Tuinafval	GFT

U	Inzamelmiddel
Uitzuigpotten met inhoud	Specifiek ziekenhuisafval
Uitzuigpotten zonder inhoud	Restafval
Urinecatheters	Restafval
Urinalen	Restafval
Urinepotten met inhoud	Inhoud in de spooloo
Urinepotten zonder inhoud	Restafval
Urinezakken met inhoud	Inhoud in de spooloo
Urinezakken zonder inhoud	Restafval

V	Inzamelmiddel
Venflons	Naaldencontainer
Verbandmateriaal zwaar verontreinigd met bloed, pus, wondvoch of sputum	Specifiek ziekenhuisafval
Verbandmateriaal niet of licht verontreinigd met bloed, pus, wondvoch of sputum	Restafval
Verfabijtmiddel	Klein chemisch afval
Verfblikken met inhoud	Klein chemisch afval
Verfblikken zonder inhoud of uitgehard	Restafval
Verfkwasten uitgehard	Restafval
Verfkwasten niet uitgehard	Klein chemisch afval
Verfrestanten	Klein chemisch afval
Verfrestanten uitgehard	Restafval
Verfverdunner	Klein chemisch afval
Verontreinigde emballage	Restafval
Verpakkingsmateriaal	
• hout	Grof afval
• karton	Papier en karton
• papier	Papier
• plastic	Oost: plastic West: restafval
• verpakkingsfolie	Plastic
Videobanden	Restafval
Viltstiften	Restafval
Vlekkenverwijderaar	Klein chemisch afval
Voedingsbodems	Specifiek ziekenhuisafval
Voerdraden	Specifiek ziekenhuisafval

W	Inzamelmiddel
Wasbenzine	Klein chemisch afval
Washandjes	Retour linnenkamer
Waterkoker	Grof afval
Waterstoffluoride	Laboratorium afval
Waterstofperoxide	Laboratorium afval
Watten	Restafval
Wattenstokjes	Restafval
Witgoed	Grof afval

X	Inzamelmiddel
Xyleen	Laboratorium afval

Y	Inzamelmiddel
-	-

Z	Inzamelmiddel
Zalven	Oost: medicijnafval West: specifiek ziekenhuisafval
Zilvernitraat	Laboratorium afval
Zilverpoets	Klein chemisch afval
Zink	Grof afval
Zinkchloride	Retour apotheek
Zoutzuur	Laboratorium afval
Zuren	Laboratorium afval
Zware metalen	Laboratorium afval
Zwavelzuur	Laboratorium afval

3. Restafval

Restafval ofwel huishoudelijk afval van ziekenhuizen wordt altijd verwerkt als bijzonder bedrijfsafval.

Het restafval van ziekenhuizen wordt altijd verbrand.

BELANGRIJK

Afvalstoffen licht verontreinigd met bloed, pus, wondvocht en/of sputum mogen in het restafval. Zie ook het stroomschema voor specifiek ziekenhuisafval.

Wat mag wel in het restafval:

- Afdek materiaal, niet vervuild of licht verontreinigd met bloed, wondvocht, pus of sputum (lek- en drupvrij)
- Lege spuiten (zonder naalden)
- Handschoenen
- Verbandmaterialen, onderleggers, incontinentiemateriaal e.d. niet of licht verontreinigd met bloed, wondvocht, pus of sputum (lek- en drupvrij)
- Disposable nierbekkens, bekken e.d. Inhoud nierbekkens eerst legen in bedpanspoeler
- Infuus-, drainlijnen, sondes, catheters met druppelvormige verontreinigingen van bloed, wondvocht, pus (lek en drupvrij)
- Lege spuitbussen
- Gloeilampen
- Infuuszakken met zout- en/of glucoseoplossing. Spikes in zak laten zitten!
- Bloemen, schillen
- Etensoorresten die vrijkomen op de afdeling. Etensoorresten uit de keuken en restaurant in de swill container
- Dekselletjes, doppen van flessen
- Gipsafval
- Polsbandjes
- Patiëntentickers

Wat mag niet in het restafval:
• Naalden en overige scherpe voorwerpen (afvoeren in naaldencontainer)
• Materiaal verontreinigd met cytostatica (afvoeren als specifiek ziekenhuisafval)
• Verpakkingen met resten chemicaliën (lege verpakking moet behandeld worden als volle verpakkingen. Afvoeren als laboratorium afval)
• Glas of gebroken glas (laboratorium glas wel in restafval)
• Papier/Karton
• Verpakkingsfolie
• Grof afval/apparatuur
• Restanten geneesmiddelen: Oost bij medicijnafval; West in risicovat
• Batterijen, cartridges, toners e.d. (afvoeren als klein chemisch afval)
• BRMO besmet afval (afvoeren als specifiek ziekenhuisafval)
Leeg en schoon plastic bij het plastic afval

3.1 Inzameling en afvoer

- Het restafval dient in de afvalbakken met afvalzak op de afdeling te worden gedeponeerd.
- Volle afvalzakken van de afvalbakken worden geleegd door medewerkers van de afdeling of door de schoonmakers.
- Wanneer de plastic zak vol zit, dient deze in de grote rolcontainer te worden gedeponeerd welke staat in het vuilverzamelpunt/milieustation.
- De rolcontainers worden door de afdeling Transport 1x per dag geleegd of indien nodig vaker.
- De rolcontainers worden geleegd in de perscontainer, welke geleegd wordt door de afvalverwerker. Het afval wordt verbrand.

4. Specifiek ziekenhuis afval (SZA)

Specifiek ziekenhuisafval (SZA) ook wel risico afval of besmet afval genoemd, is afval dat om uiteenlopende redenen niet in het restafval terecht mag komen. Inzameling van dit afval vindt plaats in speciale vaten (ook wel WIVA, B1 of risicovaten genoemd) van 30, 50 of 60 liter of in naaldencontainers. Deze emballage is lucht- en lekdicht en wordt als geheel verbrand in een speciale verbrandingsoven voor specifiek ziekenhuis afval.

BELANGRIJK

- Afvoer en verwerking van specifiek ziekenhuisafval kost €1,-- per kg. Restafval kost €0,10 per kg.
- De vaten voor specifiek ziekenhuisafval kosten gemiddeld €5,-- per vat. Het is dan ook van belang dat deze vaten goed gevuld zijn met het juiste afval.
- Scherpe voorwerpen horen in de naaldencontainer, omdat zij anders door het risicovat heen kunnen steken en de medewerkers van Transport kunnen verwonden.

Wat mag wel in het specifiek ziekenhuisafval:

Grijs vat met grijze deksel = risicovat:

- Opvangmiddelen: redonsedraains, uitzuigpotten, pacvacs etc. met bloed, wondvocht, put of sputum ongeacht de hoeveelheden
- Infuus-, drainlijnen, sondes etc. met meer dan 1 ml bloed, wondvocht, pus of sputum
- Pleuravac (afgesloten), lijnen eraf;
- HLM (hart-long machine) – systemen (afgesloten)
- Verbanden, gazen, pleisters, onderleggers etc. verontreinigd met bloed, wondvocht, pus of sputum. Niet lek en drupvrij.
- BRMO besmet afval
- Medicijnen, vast en vloeibaar: alleen in **West**
- Infuusvloeistof met medicijnen: alleen in **West**
- alcohol, chloorhexidine en jodium-oplossing: alleen in **West**
- Ether, wasbenzine en aceton: alleen in **West**
- Neus-, oor- en oogdruppels: alleen in **West**
- Menselijke anatomische resten en orgaandelen
- Cytostatica en cytostatica besmet materiaal (beddengoed in speciale linnenzakken afvoeren)
- Glazen en kunststof bloedbuizen, bezinkbuizen, glazen pipetten, objectglasjes, scherpe pipetpunten

In naaldencontainer:

- Scherp afval: injectienaalden, bloedsuikerprikkers, scalpels, mesjes, losse spikes, trocarts, mandrins en breekampullen

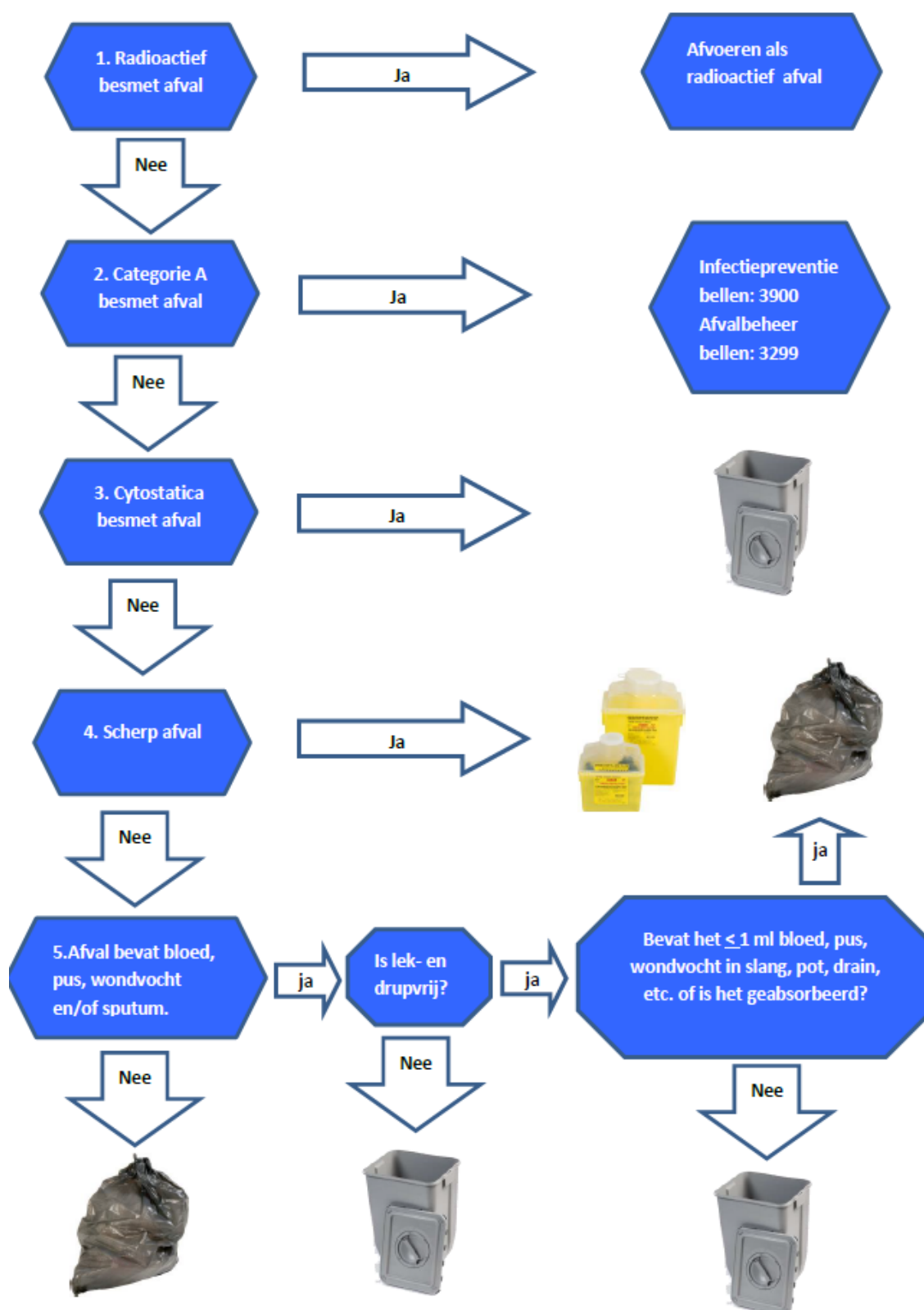
Wat mag niet in het risicovat:

- Volle of lege urine opvangsystemen (CAD legen in pospoeler, opvangsysteem in restafval)
- CAPD zakken, (zak legen in pospoeler of toilet, zak in restafval)
- Stomazakken, (zak legen in pospoeler of toilet, zak in restafval)
- Infuus-, drainlijnen, sondes etc. met met minder dan 1 ml bloed, wondvocht, pus of sputum in restafval
- Verbanden, gazen, pleisters, onderleggers etc. met geabsorbeerde verontreinigingen van bloed, wondvocht, pus of sputum in restafval
- Sondes, katheters, infuussystemen en voerdraden in restafval
- Lege spuit in restafval
- naalden in naaldencontainer
- Spuiten, infuuszakken e.d. met glucose of zoutoplossing. Infuuszakken legen indien mogelijk in gootsteen; spikes in infuuszak laten zitten en als geheel bij restafval
- Leeg glas, zoals antibioticaflesjes, in de glascontainer
- Medicijnen, vloeibaar in de medicijnkrat: alleen in **Oost (zie protocol medicijnen)**
- Medicijnen vast (tabletten, capsules) retour apotheek of in de medicijnkrat: alleen in **Oost (zie protocol medicijnen)**
- Contrastvloeistof in aparte jerrycan;
- Infuusvloeistof met medicijnen in de medicijnkrat: alleen in **Oost (zie protocol medicijnafval)**
- Resten alcohol, chloorhexidine en jodium-oplossing in de medicijnkrat: alleen in **Oost (zie protocol medicijnafval)**
- Resten ether, wasbenzine en aceton in de medicijnkrat: alleen in **Oost (zie protocol medicijnafval)**
- Neus-, oor- en oogdruppels in de medicijnkrat: alleen in **Oost (zie protocol medicijnafval)**

BELANGRIJK

- Bekijk het stroomschema voor specifiek ziekenhuisafval wat in het risicovat moet.
- Om vochtvorming in het risicovat te voorkomen moet per vat minimaal 1 zakje met absorptiekorrels worden toegevoegd.
- Wanneer organen en/of lichaamsdelen in een risicovat aanwezig zijn, mag het risicovat niet geheel gevuld worden in verband met uitzetten van het vat.

4.1 Stroomschema voor specifiek ziekenhuisafval

4.2 Inzameling en afvoer

- Zet het risicovat (blauw met geel deksel) in de houder (bestellen via afdeling Inkoop). Hierdoor hoeft het vat niet aangeraakt te worden met de handen en hoeft men niet te bukken.
- Deponeer het specifiek ziekenhuis afval in een risicovat van 30 of 50 liter of in de naalden-container.
- Zorg dat de risicovaten en deksels aan de buitenkant schoon zijn.
- Een medewerker van de afdeling Transport komt de volle risicovaten en/of naaldenbepers ophalen. Er wordt tevens een nieuwe voor teruggeplaatst wanneer nodig.
- De naaldencontainers worden bij de afdeling Transport in een kartonnen doos gezet voor transport.
- De risicovaten worden in containers opgeslagen voor transport door de afdeling Transport.
- De verwerker komt de container ophalen wanneer deze vol is en transporteert deze naar een speciale verbrandingsoven in Dordrecht (ZAVIN).
- De teamleider Transport is verantwoordelijk voor het aanleveren van de juiste informatie op de documentatie.

4.3 Het sluiten van een risicovat

Het sluiten van een risicovat gebeurt door onderstaande methode toe te passen:

1 Druk rustig de diagonale hoeken van het deksel dicht.

2 Druk rustig de overgebleven hoeken van het deksel dicht.

3 Druk kort op iedere lip aan de lange zijden van het deksel, beginnende bij de dichtst bij u zijnde lippen.

4 Druk vervolgens kort op iedere lip aan de korte zijden van het deksel.

BELANGRIJK

- Een risicovat mag maximaal 10 kg wegen.
- Een niet goed gesloten vat wordt niet meegenomen door Transport.

Het kan gebeuren dat het deksel niet goed is gesloten. De afdeling Transport mag het risicovat dan niet meenemen. Het is verboden niet goed gesloten vaten over de weg te vervoeren.

Wanneer een vat niet meer goed te sluiten is, kan bij de afdeling Transport via de mail een zogenaamd **bergingsvat** aanvragen. Dit vat is zodanig groot dat een risicovat van 50 liter hier eenvoudig in past. Bergingsvaten zijn duur en wanneer een afdeling meer dan 1 bergingsvat per kwartaal verbruikt, worden de kosten verhaald op de afdeling.

Daar het bergingsvat meer ruimte inneemt, kunnen er ook minder risicovaten in de container, waardoor de kosten van vervoer toenemen. Ook hiervoor zullen kosten worden doorberekend aan de afdeling wanneer er meer dan 1 bergingsvat per kwartaal wordt aangevraagd.

De totale meerkosten wanneer er meer dan 1 bergingsvat per kwartaal aangevraagd wordt, zijn €112,-- per bergingsvat.

4.5 Categorie A

Een categorie A stof is een infectueuze stof die bij blootstelling bij mensen en dieren blijvende invaliditeit of een levensbedreigende of dodelijke ziekte kan veroorzaken (definitie uit het ADR).

BELANGRIJK

Bij verdenking van een besmetting van een Categorie A stof, zoals ebola, sars (zie ook de lijst hieronder), dient onmiddellijk contact op te worden genomen met:

- **Infectiepreventie:** 3900
- **Medische microbiologie:** 3018
- **Transport:** Oost 3299
West 8262

De afdeling Infectiepreventie zal u de benodigde informatie verschaffen over hoe om te gaan met de patiënt en met alles wat in contact is geweest met een Categorie A besmet persoon.

Hieronder de lijst met Categorie A stoffen. Deze lijst is niet uitputtend. Infectueuze stoffen, inclusief nieuwe of opduikende ziekteverwekkers, die niet zijn opgenomen in de tabel, maar die voldoen aan dezelfde criteria moeten in de Categorie A worden ingedeeld. Bovendien moet een stof in de Categorie A worden ingedeeld, indien er twijfel bestaat of deze voldoet aan de criteria of niet. Raadpleeg Infectiepreventie: 3900.

INFECTUEUZE STOFFEN, DIE IN IEDERE VORM ONDER CATEGORIE A VALLEN
Aviaire influenza
Bacillus anthracis (alleen culturen)

Brucella abortus (alleen culturen)
Brucella melitensis (alleen culturen)
Brucella suis (alleen culturen)
Burkholderia mallei – pseudomonas mallei (alleen culturen)
Burkholderia pseudomallei – pseudomonas pseudomallei (alleen culturen)
Chlamydia psittaci – aviaire stammen (alleen culturen)
Clostridium botulinum (alleen culturen)
Coccidioides immitis (alleen culturen)
Coxiella burnetii (alleen culturen)
Krim-Kongo hemorragische koorts virus
Dengue-virus (alleen culturen)
Oosterse equine encefalitis virus (alleen culturen)
Escherichia coli, verotoxigeen (alleen culturen) a
Ebola-virus
Flexal-virus
Francisella tularensis (alleen culturen)
Guanarito-virus
Hantaan-virus
Hanta virussen, die hemorragische koorts met niersyndroom veroorzaken
Hendra-virus
Hepatitis-B-virus (alleen culturen)
Herpes-B-virus (alleen culturen)
Humaan immunodeficiëntie virus (alleen culturen)
Hoog pathogeen vogelgriep virus (alleen culturen)
Japanse Encefalitis-virus (alleen culturen)
Junin-Virus
Kyasanur-Forest disease virus
Lassa-virus
Machupo-virus
Marburg-virus
Apenpokken virus
Mycobacterium tuberculosis (alleen culturen) a
Nipah-Virus
Omsk hemorragische koorts virus
Polio virus (alleen culturen)
Rabies (hondsdoelheid) virus (alleen culturen)
Rickettsia prowazekii (alleen culturen)
Rickettsia rickettsii (alleen culturen)
Rift Valley koorts virus (alleen culturen)
Russisch Spring-Summer encephalitis virus (alleen culturen)
Sabia-Virus
SARS (Severe Acute Respiratory Syndrome)
Shigella dysenteriae type 1(alleen culturen) a
Tekenencefalitis virus (alleen culturen)

Pokken-Virus
Venezolaans paarden encefalitis virus (alleen culturen)
West-Nijl virus (alleen culturen)
Gele koorts virus (alleen culturen)
Yersinia pestis (alleen culturen)

5. Medicijafval (vloeibaar en droog) en desinfectans

Dit protocol geldt alleen voor locatie Oost. Op locatie West moeten resten medicijnen en desinfectans weggegooid worden in het risicovat.

Geneesmiddelen, zowel droog als vloeibaar, en desinfectantia moeten volgens de wet apart worden ingezameld om onder speciale condities te worden verbrand.

BELANGRIJK

Medicijnen mogen NOOIT door de gootsteen.

BELANGRIJK

- Flesjes alcohol, chloorhexidine, ether, etc. moeten zoveel mogelijk worden leeggemaakt, voordat ze als afval worden afgevoerd. Op deze manier wordt bespaard op dure grondstoffen en de hoeveelheid afval wordt beperkt.

➤ De lege flesjes kunnen direct als glas of plastic afval worden afgevoerd.

Wat mag wel bij het medicijnafval:

Flessen en zakken van glas en kunststof, en spuiten die nog restanten geneesmiddelen of desinfectantia bevatten. Het gaat hierbij onder andere om:

- Antibiotica
- Infuusvloeistof met toegevoegde medicatie
- Neus/oor/oogdruppels
- Alcohol, chloorhexidine, jodiumoplossing
- Ether, wasbenzine, aceton

Wat mag niet bij het medicijnafval:

- Opiaten: retour apotheek
- Cytostatica: direct afvoeren als specifiek ziekenhuisafval
- Infuuszakken met zout- of glucoseoplossing: infuuszak indien mogelijk leeg laten lopen in de gootsteel, spikes in de zak laten zitten als geheel bij het restafval.
- Spuiten met zout- of glucoseoplossing: vloeistof mag door de gootsteen. Lege spuit: bij het plastic
- Chemicaliën van laboratoria: afvoeren als laboratorium afval
- Lege glazen flessen bij: glasafval
- Lege kunststof flessen, zakken en spuiten bij plastic
- Contrastvloeistof

BELANGRIJK

Onaangebroken capsules- en tabletten strips gaan retour apotheek. Daar wordt bekeken of ze opnieuw uitgezet kunnen worden.

5.1 Inzameling en afvoer

- Geneesmiddelen, zowel droog als vloeibaar, en desinfectantia verzamelt u in de gele geneesmiddelkrat met plastic zak die op de meeste afdelingen aanwezig is. De apotheek heeft blauwe tonnen.
- Het geneesmiddelfafval wordt twee maal per week op de afdeling opgehaald door een medewerker van de afdeling Afvalbeheer. Uitzonderingen zijn OK, ICU, apotheek en functieafdelingen. Medewerkers van deze afdelingen brengen de geneesmiddelen zelf naar de verzamelkratten in het vuilverzamelpunt.

- Wanneer op de afdeling geen gele krat aanwezig is, brengt u het afval rechtstreeks naar de gele krat in het vuilverzamelpunt of u belt met Afvalbeheer 3299 voor een krat bij u op de afdeling.
- Medewerkers van de afdeling Afvalbeheer halen de restanten geneesmiddelen/ desinfectantia op uit de vuilverzamelpunten en brengen die naar het centrale afvaldepot.
- Het medicijnafval wordt samen met het chemisch afval opgehaald en onder speciale condities verbrand.

6. Klein Chemisch Afval (KCA)

Klein Chemisch Afval kan bij verbranding gevaarlijke stoffen vormen die slecht zijn voor de gezondheid van mens en dier.

Om dit te voorkomen wordt het KCA gescheiden ingezameld en verwerkt.

Oost: de cartridges en toners worden ingezameld voor de CliniClowns.

West: de cartridges en toners worden ingezameld voor stichting AAP.

Wat mag wel in het KCA:	
•	Alle soorten batterijen dus ook accu's
•	Spaarlampen, TL lampen
•	Printer cartridges, vloeibare toner
•	Inkten
•	Vloeibare gootsteenontstopper
•	Blikken met lijm en/of verfresten, plamuur
•	Verfabbijtmiddel, verfverdunner
•	Thinner, peut, terpentine, terpentijn, wasbenzine
•	Kitsoorten, houtverduurzamingsmiddelen
•	Kwastreiniger, kwastontharder
•	Koelsmeeremulsie, koelvloeistof, remvloeistof, smeervet
•	Petroleum, afgewerkte olie, remolie, andere oliën
•	Tonerpoeder (raadpleeg eerst etiket)

- Bestrijdingsmiddelen

Wat mag niet in het KCA:

- Lege tonerflacons (in het restafval)
- Zuren en basen (in het laboratoriumafval)
- Cassette en videobanden (in het restafval)
- Rekenmachinelinten (in het restafval)
- Balpennen, viltstiften en markeerstiften (in het restafval)
- Lege spuitbussen (in het restafval)
- Tonerpoeder (raadpleeg eerst etiket)
- Lege flessen van schoonmaakmiddelen, vlekverwijderaar, gootsteenontstopper, ontkalker (in het restafval)
- Poetsdoeken, mits niet te vervuild (in het restafval)
- Boenwas, glansmiddel, ontvettingsmiddel op waterbasis (in het restafval)

BELANGRIJK

Omdat OLVG moet betalen voor het afvoeren van batterijen, is het niet de bedoeling dat medewerkers hun batterijen van thuis meenemen.

6.1 Inzameling en afvoer

Oost

- In de vuilverzamelpunten staan KCA bakken (grijs), waar het klein chemisch afval in gedeponneerd kan worden.
- Toners, cartridges en mobiele telefoons worden gedoneerd aan CliniClowns.

West

- KCA moet in de kelder bij de afdeling Transport ingeleverd worden.
- Toners, cartridges en mobiele telefoons worden gedoneerd aan Stichting AAP.

7. Laboratorium afval

Laboratorium afval ontstaat bij de Apotheek, het (Hematologisch)Klinisch Chemisch Laboratorium (HKCL), de Medische Microbiologie en de Pathologie. Het bestaat uit vast en vloeibaar afval.

Chemicaliën kunnen zowel de gezondheid als het milieu schaden. Om deze redenen wordt het laboratorium afval gescheiden ingezameld. De verschillende vloeibare chemicaliën mogen niet zomaar bij elkaar gegooid worden, aangezien chemicaliën met elkaar kunnen reageren. Er zijn vijf categorieën en elke categorie wordt anders verwerkt. Sommige categorieën kunnen zelfs (na bewerking) worden hergebruikt. Het is dan ook van belang om het laboratoriumafval goed te scheiden.

De vijf categorieën vloeibaar laboratorium afval:

Anorganische zuren (rode jerrycan)	
Kleur jerrycan	Anorganisch zuren en zure- of neutrale oplossingen van zware metalen/metalloïden
	Bijvoorbeeld: • zwavelzuur • zoutzuur • fosforzuur • perchloorzuur (beter apart afvoeren) • chroomzuur (bichromaat zwavelzuur) • zware metalen in complexvorm • restanten van Kjeldahlbepalingen (Cu, Se, Hg) • waterstoffluoride en anorganische fluoriden
Anorganische nitraathoudende zuren (oranje jerrycan)	
Kleur jerrycan	Anorganisch nitraathoudende zuren en nitraathoudende zure- of neutrale oplossingen van zware metalen/metalloïden
	Bijvoorbeeld: • salpeterzuur
Anorganische basen (groene jerrycan)	
Kleur jerrycan	Anorganisch basen en basische oplossingen van zware metalen/metalloïden
	Bijvoorbeeld:

	• natriumhydroxide • kaliumhydroxide • lithiumhydroxide • cyanide • ammoniak • zware metalen in complexvorm
---	--

Halogeenarm organisch afval (witte jerrycan)	
Kleur jerrycan 	Organisch stoffen met 0-4% halogenen, al dan niet gemengd met water Bijvoorbeeld: • Ether • alcoholen (bijvoorbeeld methanol en ethanol) • aldehydes • aceton en andere ketonen • alkanen/alkenen/alkynen • aminen • fenolen • aromaten als xyleen, di-fenyl en tolueen • nitrillen • olie(grote hoeveelheden apart) • terpentine

Halogeenrijk organisch afval (blauwe jerrycan)	
Kleur jerrycan 	Organisch stoffen met meer dan 4% halogenen, al dan niet gemengd met water Bijvoorbeeld: • Chloroform • Dichloorethaan • Trichloorethyleen • Trichloorazijnzuur

7.1 Inzameling en afvoer

Oost

- Vloeibaar laboratorium afval dient qua categorie te worden verzameld in de daarvoor bestemde jerrycan. De jerrycans moeten in lekbakken staan om eventueel gemorste vloeistof op te vangen.
- De jerrycans moeten voorzien zijn van de juiste etikettering (etiket en gevarensymbool) en de juiste afkorting van de aanbiedende afdeling (Ap, KL, MML,

PA). Het etiket en gevarensymbool zijn via de mail te bestellen bij:

p.j.bakhuysen@olvg of tel 3299.

- Volle jerrycans dienen goed afgesloten en schoon aan de buitenkant te zijn.
- 3 x per week (ma, woe en vrij) worden de volle jerrycans op de afdelingen Apotheek, HKCL, MML en Pathologie door de medewerkers van Transport omgewisseld. Zij hebben een speciale kar met lekbak, waarin de volle jerrycans gezet worden en ze plaatsen lege jerrycans terug.
- Het laboratoriumafval wordt opgeslagen in een opslag aan de zijkant van het afvaldepot. Dit is een speciale opslagruimte met lekbakken en luchtverversing. Hier worden de jerrycans opgehaald door de afvalinzamelaar.

West

- Vloeibaar laboratorium afval dient qua categorie te worden verzameld in de daarvoor bestemde jerrycan. De jerrycans moeten in lekbakken staan om eventueel gemorste vloeistof op te vangen.
- De jerrycans moeten voorzien zijn van de juiste etikettering (etiket en gevarensymbool) en de juiste afkorting van de aanbiedende afdeling (Ap, KL).
- Volle jerrycans worden op afroep opgehaald door de afdeling Transport.
- Volle jerrycans dienen goed afgesloten en schoon aan de buitenkant te zijn.
- Het laboratoriumafval wordt opgeslagen in een opslag welke op het buitenterrein (ook wel het plofhok genoemd) is gelegen, alwaar het wordt opgehaald door de afvalinzamelaar.

BELANGRIJK

De dop op de jerrycan moet goed dichtgedraaid zijn om lekken te voorkomen.

7.2 Afvoer vast laboratorium afval West

Restanten chemicaliën in verpakking, lege verpakkingen en vast laboratorium afval dienen te worden verzameld in een daarvoor bestemde ton (let op: niet verschillende afvalstromen (basen/zuren e.d.) in één ton). Voor vervoer dient deze ton voorzien te zijn van een lijst met wat erin de ton zit.

De ton wordt op afroep opgehaald door de afdeling Transport.

7.3 Beleidsplan Gevaarlijke stoffen

Binnen OLVG zijn stoffen aanwezig die een risico kunnen vormen voor mens en milieu. OLVG heeft het streven de omgang met gevaarlijke stoffen verder te professionaliseren. Het beleidsplan Gevaarlijke stoffen geeft geen gedetailleerde procedures weer, maar beschrijft

de minimale randvoorwaarden voor het voeren van een goed beleid gevaarlijke stoffen per resultaat verantwoordelijke eenheid (RVE), ondersteunende diensten (OD) en afdelingen. Het decentraal management is verplicht een beleid gevaarlijke stoffen te voeren dat een afgeleide is van dit document. Dit kan door de voor hem van toepassing zijnde onderdelen uit dit beleid specifiek uit te werken en aantoonbaar te implementeren. Het decentraal management is tevens verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van het centrale en het decentrale beleid. Met het beleid op maat (decentraal), kan aandacht worden gegeven aan de verschillen in aard, mate en intensiteit van werken met gevaarlijke stoffen binnen de verschillende organisatieonderdelen.

8. Papier en karton

Papier en karton kunnen goed worden gerecycled. Volgens wet- en regelgeving is het dan ook verplicht om deze stromen goed gescheiden in te zamelen. Deze afvalstromen leveren het ziekenhuis zelfs geld op!

Door papier gescheiden in te zamelen, is er minder grondstof nodig om nieuw papier te maken. Papiervezels kunnen tot 7x gebruikt worden voor nieuw kantoorpapier. Daarna zijn ze nog goed te gebruiken voor tissues, wc-, keuken- en krantenpapier.

Wat mag wel in het papier en karton:	
•	Onbeschreven, beschreven papier
•	Kranten, tijdschriften en boeken
•	Enveloppen en vensterenveloppen
•	Gekleurd en ongekleurd papier
•	Inpakpapier
•	Versnipperd papier uit de papierversnipperaar
•	Kleine doosjes (wit karton) van bijvoorbeeld kantoorartikelen of medicijnen
•	Kartonnen dozen
•	Kartonnen verpakkingsmateriaal
•	Kartonnen onderdelen/kernen van bepaalde materialen
•	Papier met vertrouwelijke gegevens in gesloten papiercontainer als container op een voor patiënten en bezoek toegankelijke plaats staat.
•	Kapotte verhuisdozen met statiegeld

Wat mag niet in het papier en karton:

- Geplastificeerd papier
- Papier met tussenlaag van kunststof, cellulose of metaal (bijvoorbeeld melkpakken, pakken met vruchtensap, sommige theezakjes en enveloppen met kunststof binnenzak)
- Ordners
- Papier waarin instrumenten gesteriliseerd zijn
- Papier verontreinigd met bloed, etensresten etc.
- Verhuisdozen met statiegeld
- Polsbandjes (deze horen in het restafval)

BELANGRIJK

- Vertrouwelijk en niet-vertrouwelijk papier mag bij elkaar in dezelfde papiercontainer.
- Al het papier, vertrouwelijk en niet-vertrouwelijk wordt uiteindelijk versnipperd.
- Als de papiercontainer op een voor patiënten en bezoek niet toegankelijke plaats staat, mag de container van het slot.

8.1 Inzameling en afvoer

Medewerkers van de afdeling Transport halen de papier- en kartoncontainers periodiek op en plaatsen meteen een lege container terug.

Kartonnen dozen dienen altijd platgemaakt te worden, alvorens in de papiercontainer te worden gedaan.

Oost: papier wordt door de papierinzamelaar opgehaald in een speciale vrachtauto waarin al het papier, vertrouwelijk en niet-vertrouwelijk, onmiddellijk wordt versnipperd.

Karton wordt in de kartonpers tot grote balen geperst. De balen worden opgehaald door de afvalinzamelaar.

West: papier (vertrouwelijk en niet-vertrouwelijk) en karton worden in één perscontainer verzameld en 1x per 2 weken opgehaald door de afvalverwerker.

BELANGRIJK

Grote kartonnen dozen eerst plat maken.

9. Glas

Glas dient gescheiden ingezameld te worden. Glas kan eendeloos en voor 100% gerecycled worden. Op deze manier worden veel grondstoffen bespaard.

BELANGRIJK

Porselein (kopjes, mokken, schoteltjes) is GEEN glas en moet bij het restafval.

Wat mag wel in het glas:

- Huishoudelijk glas: sap-, wijn-, bierflessen
- Gebroken huishoudelijk glas
- Chemicaliënflessen (niet zijnde laboratorium glas) van laboratoria (leeg en omgespoeld. Restanten dienen opgevangen te worden en als laboratoriumafval behandeld te worden)
- Lege, glazen flesjes van desinfectantia (jodium, chloorhexidine) en brandbare vloeistoffen (ether, wasbenzine, alcohol en aceton)
- Lege glazen flesjes van geneesmiddelen (bijvoorbeeld antibiotica), contrast vloeistof, infuusvloeistof.
- Glas waarin chemicaliën hebben gezeten, laten uitlekken boven een jerrycan (zie protocol Laboratoriumafval. Daarna 3 keer spoelen, het spoelwater van de 2 eerste spoelbeurten opvangen in de hierboven genoemde jerrycan. Het spoelwater van de 3e spoelfractie mag door de gootsteen. Dit glas mag via de glasbak worden afgevoerd. Eventuele etiketten worden bij voorkeur verwijderd, maar moeten in ieder geval onleesbaar gemaakt worden.

Wat mag niet in het glas:

- Glasverpakkingen van cytostatica (specifiek ziekenhuisafval)
- Glasverpakkingen waarin nog geneesmiddelen, contrastvloeistof of infuusvloeistof zit.

Oost: afvoeren als medicijnafval.

West: afvoeren als specifiek ziekenhuisafval.

- Glasverpakkingen waarin nog desinfectantia (jodium, antibiotica) of brandbare vloeistoffen zit (ether, wasbenzine).

Oost: afvoeren als medicijnafval.
West: afvoeren als specifiek ziekenhuisafval.
• Chemicaliën flessen die niet omgespoeld kunnen worden. Afvoeren als specifiek ziekenhuisafval.
• Het harde laboratoriumglas (pyrex), zoals bepaalde erlenmeyers ed.
• Breekampullen: in naaldenbeker (zie specifiek ziekenhuisafval)
• Statiegeldflessen: retour naar de keuken
• TL buizen/spaarlampen: afvoeren als klein chemisch afval
• Gloeilampen: afvoeren als restafval
• Porselein: afvoeren als restafval

9.1 Inzameling en afvoer

- Glasafval dient verzameld te worden in de glascontainer of glaskrat.
- Indien er geen glascontainer of glaskrat aanwezig is, dan kan er contact opgenomen worden met de afdeling Transport:

Oost: tel 3299

West: tel. 8262

(Wanneer er alleen incidenteel glas vrijkomt, dient dit naar het afvaldepot in de kelder gebracht te worden)

10. Swill/GFT

GFT (groente, tuin en fruitafval) en swill (= etensresten) worden gecomposteerd in speciale installaties. De compost kan worden hergebruikt en het biogas dat vrijkomt kan worden ingezet als groene energiebron.

Wat mag wel in het Swill/GFT:
• Schillen en resten van groenten, fruit en aardappelen
• Vlees en visresten
• Resten van gekookt eten
• Theezakjes en filters met koffiedik
• Brood en kaaskorsten (zonder plastic)
• Voedingsproducten over de datum, ontdaan van de verpakking

Wat mag niet in het swill/GFT:

- Niet organische afval.
- Plantaardige olie (wordt gescheiden ingezameld en opgehaald door de Roti voor recycling)
- Frituurvet (wordt gescheiden ingezameld en opgehaald door de Roti voor recycling)
- Afbreekbaar plastic: in het restafval.
- Voedingsproducten in de verpakking

Op dit moment wordt swill/GFT nog niet gescheiden ingezameld op de zorgafdelingen. De kans op geuroverlast, fruitvliegjes, etc is te groot.

10.1 Inzameling en afvoer

Oost

- Swill wordt ingezameld in de patiënten voedingskeuken en de keuken van het restaurant.
- GFT en swill wordt ingezameld in groene 120 liter containers
- De groene containers worden wekelijks opgehaald door de afvalverwerker.

West

- Swill wordt gescheiden ingezameld in de keuken van het restaurant.

11 Grof afval

Grof afval bestaat uit uiteenlopende materialen die veelal te groot zijn om via het normale restafval af te voeren. Oud ijzer, computer(onderdelen), meubilair en houtafval worden gerecycled of hergebruikt.

Wat mag wel in grof afval:

- Koelkasten, computers (in overleg met I&A), medische apparatuur
- Kapot of overtollig meubilair
- Hout, pallets en kisten
- Puin
- Ijzer, metalen
- Samengestelde materialen

Wat mag niet in het grof afval:

- Kartonnen dozen (afvoeren als papier/karton)

11.1 Inzameling en afvoer

Oost:

- Klein grof afval, zoals een koffieapparaat, kan op de plank in het vuilverzamelpunt gezet worden of bellen met 3299.
- Groot grof afval: bellen met de afdeling Transport 3299.

West:

- Klein grof afval (zoals een koffie apparaat) mag op de grijze container (restafval) gezet worden of bellen met de afdeling Transport tel 8262.
- Groot grof afval: bellen met de afdeling Transport 8262.

Bouw- en sloopafval wordt door de ingehuurde bedrijven zelf meegenomen.

11.2 Disposable roestvrij stalen instrumentarium

Op de Endoscopische Behandelafdeling (EBA) in Oost wordt het disposable roestvrij stalen instrumentarium gescheiden ingezameld.

Na gebruik wordt het huishoudelijk gereinigd en daarna als oud ijzer ingezameld en afgevoerd.

12. Plastic

Plastic wordt gescheiden ingezameld. Hiervan worden energiekorrels gemaakt, welke gebruikt worden in met name verouderde elektriciteitscentrales in plaats van bruinkool. Bruinkool heeft een hoog zwavelgehalte en verbranding is zeer milieuvervuilend.

Op OK Oost wordt het plastic uit de voorbereidingsruimtes als een herkenbare (blauwe afvalzak) aparte stroom binnen de plastic afvalstroom ingezameld. Dit plastic bestaat voornamelijk uit schoon verpakkingsmateriaal van verpakte medische hulpmiddelen die bij een operatie gebruikt gaan worden en wordt afgevoerd naar een speciaal recyclingbedrijf.

BELANGRIJK

Het ingezamelde plastic dient schoon en leeg te zijn.

Wat mag wel in de plastic afvalbak:

- Alle plastic verpakkingen, mits schoon en leeg
- Plastic flesjes, mits schoon en leeg, zonder gevarensymbool
- Lege infuuszakken, mits er geen medicijnen aan toegevoegd zijn
- Lege spuiten
- Medicijnbekertjes
- Blauwe schoenhoesjes
- Lege omgespoelde jerrycans of kunststof flessen

Wat mag niet in de plastic afvalbak:

- Handschoenen (restafval)
- Geplastificeerd papier (restafval)
- Plastic vervuild met bloed, wondvocht, sputum, pus (specifiek ziekenhuisafval)
- Infuuszakken met inhoud (specifiek ziekenhuisafval)
- Plastic flesjes met inhoud (specifiek ziekenhuisafval)
- Piepschuim (restafval)
- Doordrukstrips van medicijnen (restafval)
- Plastic flesjes met gevarensymbool (restafval)

BELANGRIJK

Op de 9^e etage van West staan aparte bekerbakken voor de plastic bekertjes. In deze bakken dienen alleen de bekertjes gedeponeerd te worden, geen ander afval zoals theezakjes, klokhuizen, etc.

12.1 Inzameling en afvoer Oost

- Voor het scheiden van het plastic zijn speciale zakken en houder verkrijgbaar. Bellen met: 3299.
- Het plastic wordt in het afvaldepot tot balen geperst en opgehaald door de afvalinzamelaar.
- Bij de inzamelaar wordt het plastic verder uitgezocht om waar mogelijk te kunnen recycleren. Te vervuild plastic wordt tot brandstofkorrels, zogeheten pallets, geperst,

en gebruikt in verbrandingsovens. Dit houdt een besparing in op een andere brandstof, zoals gas of kolen.

12.2 Inzameling en afvoer West

- Het folie van Goederenbeheer wordt in speciale zakken met gaatjes ingezameld en in de papierpers gegooid. Bij het verwerkingsbedrijf worden de geperste zakken met folie tussen het papier uit gehaald en gerecycled.
- Voor het scheiden van folie zijn speciale zakken en houder verkrijgbaar. Bellen met 8262.
- Het overig plastic ingezameld op de verpleegafdelingen wordt in een pers gegooid. De pers wordt opgehaald door de afvalinzamelaar.
- Bij de inzamelaar wordt het plastic verder uitgezocht om waar mogelijk te kunnen recylen. Te vervuild plastic wordt tot brandstofkorrels, zogeheten pallets, geperst, en gebruikt in verbrandingsovens. Dit houdt een besparing in op een andere brandstof, zoals gas of kolen.

12.3 Inzameling plastic op de OK

In de voorbereidingsruimtes van de OK worden de materialen nodig voor een operatie uitgepakt en op een karretje gelegd. De verpakking van de meeste materialen bestaat uit één kant plastic en één kant gelamineerd papier. De verpakking wordt volledig gescheiden. Het plastic gaat naar een verwerker die er vervolgens nieuwe grondstoffen van maakt.

Bijlage 1: De afvalwijzer Oost

Afvalwijzer 							
Specifiek ziekenhuis afval Alle producten verontreinigd met bloed, sputum, wondvocht en/of pus. Per vat 1 zakje absorptiekorrels toevoegen.	Scherp afval Naalden, spikes, stitchcutters, breekampullen en overig scherp afval.						
Papier Papier, zonder laminaat laag. Geen etiketten. Kartonnen doosjes van bijvoorbeeld medicijnen.	Karton Grote kartonnen dozen, eerst plat maken.						
Medicijnen Verpakkingen met vloeibare en vaste medicijnresten, zoals pillen, zalven, crèmes.	Glas Glazen verpakkingen, schoon en leeg.						
Klein Chemisch Afval Batterijen, toners en cartridges.	Restafval Al het overige afval.						
Plastic Schoon en leeg plastic Zie de poster op de afvalbak.							
Vragen: 1. Kijk in het handboek Afvalstoffen op Infoland 2. Neem contact op met <table border="0"> <tr> <td>Afvalbeheer:</td> <td>3232</td> </tr> <tr> <td>Milieucoördinator:</td> <td>3115</td> </tr> <tr> <td colspan="2">e.m.parma@olvg.nl</td> </tr> </table> 3. Volle bak? Bel Afvalbeheer: 3232		Afvalbeheer:	3232	Milieucoördinator:	3115	e.m.parma@olvg.nl	
Afvalbeheer:	3232						
Milieucoördinator:	3115						
e.m.parma@olvg.nl							
Sluitmethode sza vat Druk rustig de diagonale hoeken van het deksel dicht. Druk kort op de lange zijden en vervolgens op de korte zijden van het deksel. Maximaal gewicht per vat: 10 kg.							

Bijlage 1: De afvalwijzer West

Afvalwijzer 	
Specifiek ziekenhuis afval Alle producten verontreinigd met bloed, sputum, wondvocht en/of pus. Alle medicijnresten: vast en vloeibaar. Per vat 1 zakje absorptiekorrels toevoegen.	Scherp afval Naalden, spikes, breekampullen en overig scherp afval.
Papier Papier, zonder laminaat laag. Kartonnen doosjes van bijvoorbeeld medicijnen.	Karton Grote kartonnen dozen, eerst plat maken.
Plastic Schoon en leeg plastic Zie de poster op de afvalbak.	Glas Glazen verpakkingen mits schoon en leeg.
Klein Chemisch Afval Batterijen, toners en cartridges.	Restafval Al het overige afval.
Vragen: 1. Kijk in het handboek Afvalstoffen op Infoland 2. Neem contact op met Afvalbeheer: 8262 Milieucoördinator: 3115 e.m.pama@olvg.nl 3. Volle bak? Bel Afvalbeheer: 8262	
Sluitmethode sza vat Druk rustig de diagonale hoeken van het deksel dicht. Druk kort op de lange zijden en vervolgens op de korte zijden van het deksel. Maximaal gewicht per vat: 10 kg.	